U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **S. K.**, zast. advokátkou JUDr. Gabrielou Wagnerovou, Ruprechtická 158/12a, Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, čj. OAM-85/LE-BA01-VL15-PS-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 2022, čj. 52 A 1/2022-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni JUDr. Gabriele Wagnerové, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Dne 13. 5. 2022 policejní hlídka zjistila, že žalobkyně a dalších 25 osob různé státní příslušnosti cestovalo bez platných cestovních dokladů, víz či oprávnění k pobytu v nákladním prostoru vozidla. Stěžovatelka cestovala z Libanonu do Německa za svým budoucím manželem, se kterým se poznala na Facebooku a ještě se s ním neviděla.

[2] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, ze dne 18. 5. 2022 bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů.

[3] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, ze dne 14. 5. 2022 byla žalobkyně zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[4] Dne 19. 5. 2022 žalobkyně podala v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany.

[5] Rozhodnutím ze dne 20. 5. 2022 žalovaný žalobkyni zajistil podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a s odkazem na § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání zajištění do 6. 9. 2022 (v délce 110 dnů).

[6] Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022 podala žalobkyně ke krajskému soudu žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[7] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Podle jejího názoru je napadený rozsudek nepřezkoumatelný a krajský soud nesprávně posoudil právní otázku.

[8] Podle stěžovatelky nebyly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný neprokázal, že žádost o mezinárodní ochranu podala stěžovatelka jen proto, aby zabránila svému správnímu vyhoštění. Žalovaný vycházel pouze z policejního spisu a nezjišťoval skutečnosti, které by svědčily ve prospěch stěžovatelky. Musel si být ovšem také vědom ekonomické krize v Libanonu. Z toho je podle stěžovatelky možné dovodit, že její žádost o mezinárodní ochranu je založena na relevantních důvodech. Žalovaný však stěžovatelku v tomto ohledu nevyslechl. Stěžovatelka dále odkázala na judikaturu správních soudů, která se týká žadatelů o mezinárodní ochranu z Venezuely, kde je situace obdobná jako v Libanonu.

[9] Žalovaný nevzal v úvahu, že stěžovatelka je zranitelnou osobou, se základním vzděláním, bez pracovních zkušeností a je zcela závislá na svém bratrovi. Stěžovatelka nezná právní řád ČR a postupovala pouze podle instrukcí svého bratra. Odkázala na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, podle níž jsou členské státy povinny posoudit i jiné skutečnosti než jen neoprávněný pobyt cizince. To žalovaný neučinil. Stěžovatelka tvrdí, že mířila do Německa za svým budoucím manželem, který má v Německu pobytové oprávnění (mezinárodní ochranu podle domácího práva). To stěžovatelka navrhla prokázat kopií jeho pobytové karty a pasu, avšak v tomto směru dokazování neprovedl žalovaný ani krajský soud.

[10] K závěru krajského soudu, že stěžovatelka mohla o mezinárodní ochranu požádat dříve, stěžovatelka konstatovala, že ze zákona nevyplývá povinnost k podání žádosti o mezinárodní ochranu ihned po vstupu cizince na území ČR. Stěžovatelce mohlo vzhledem k jejím znalostem a zkušenostem trvat delší dobu, než se zorientovala v právním řádu. V neposlední řadě, pokud by skutečně byla žádost učiněna pouze za účelem vyhýbání se správnímu vyhoštění, jistě by byla vyhodnocena jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. To se však nestalo.

[11] Stěžovatelka dále namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v otázce možnosti užití zvláštních opatření k zajištění. Důvodem pro alternativní postup byl zejména nízký věk stěžovatelky a jí tvrzené důvody pro cestu do Německa, která zjevně vypovídaly o její zranitelnosti a závislosti na jejím bratrovi, a tedy i zjevné manipulaci třetími osobami. V tomto ohledu se krajský soud nevypořádal ani se směrnicí, podle které

jsou správní orgány povinny brát v úvahu i jiné skutečnosti než jen neoprávněný pobyt cizince.

[12] Doba zajištění v délce 110 dnů pak stěžovatelce odepřela právo na pravidelný soudní přezkum jejího zajištění v rozumných intervalech, který jí zaručuje čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i platná judikatura ESLP (např. rozsudek ESLP ze dne 9. 1. 2003 ve věci *Chichkov proti Bulharsku*, stížnost č. 38822/97).

[13] Stěžovatelka navrhla, aby NSS zrušil nejen napadený rozsudek krajského soudu, ale též rozhodnutí žalovaného.

[14] Podle žalovaného není kasační stížnost důvodná. Jeho rozhodnutí i napadený rozsudek jsou v souladu s právními předpisy. Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Rozhodné skutečnosti, na základě kterých žalovaný rozhodl, rozvedl v žalobou napadeném rozhodnutí. V podrobnostech žalovaný odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek.

[15] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl.

[16] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11-12).

[17] Kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatelka sama nezdůvodnila, proč by měla být její kasační stížnost přijatelná).

[18] Podle NSS byly splněny všechny podmínky pro zajištění stěžovatelky podle § 46a odst. 1 písm. e) [srov. např. rozsudky NSS ze dne 19. 1. 2017, čj. 10 Azs 288/2016-27, a ze dne 28. 6. 2017, čj. 1 Azs 349/2016-48]. Cílem zajištění podle tohoto ustanovení je zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně, a zamezit tak zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity (rozsudky NSS ze dne 21. 6. 2017, čj. 3 Azs 287/2016-27, ze dne 5. 3. 2013, čj. 3 Azs 24/2013-42, ze dne 15. 2. 2017, čj. 10 Azs 284/2016-35, ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31, či ze dne 28. 6. 2017, čj. 1 Azs 349/2016-48).

[19] Stěžovatelka požádala o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců. Existovaly také oprávněné důvody k domněnce, že žádost o mezinárodní ochranu podala stěžovatelka pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění. To žalovaný

i krajský soud náležitě vysvětlili a nevycházeli pouze z toho, že stěžovatelka pobývala na území ČR neoprávněně. Poukázali zejména na to, že stěžovatelka o mezinárodní ochranu požádala teprve ve chvíli, kdy jí bylo uloženo správní vyhoštění, tedy několik dnů po jejím zadržení policií. V řízení přitom nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly pozdější podání žádosti o mezinárodní ochranu. O možnosti podat takovou žádost přitom byla stěžovatelka poučena již při svém zadržení. V zemi původu jí podle jejích slov nehrozí žádné nebezpečí, neexistují překážky, které by jí bránily vrátit se zpět do Libanonu; vrátit se tam ovšem nechce. V úvahu vzali též skutečnost, že stěžovatelka od začátku tvrdila, že se chce dostat za svým budoucím manželem do Německa. Bylo zřejmé, že o mezinárodní ochranu stěžovatelka požádala jen proto, aby se vyhnula správnímu vyhoštění a dostala se do Německa za svým budoucím manželem.

[20] K námitkám stěžovatelky NSS dále uvádí, že z jejích tvrzení nevyplývá, že by byla osobou zranitelnou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Je zdravá, v zemi původu nemá žádné problémy. Zranitelnou osobou ji ve smyslu zákona o azylu bez dalšího nečiní nízký věk, nízké vzdělání či nedostatek pracovních zkušeností, stěžovatelka netvrdila nic o vážných formách fyzického a psychického násilí.

[21] NSS souhlasí se stěžovatelkou, že ze zákona nevyplývá povinnost podat žádost o mezinárodní ochranu ihned po vstupu na území. V dané věci je podstatné to, že stěžovatelka měla možnost podat žádost o mezinárodní ochranu již dříve a zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že jsou splněny podmínky pro zajištění stěžovatelky podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[22] Jak již bylo uvedeno, účelem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je zabezpečení realizace správního vyhoštění ve chvíli, kdy žádost cizince o mezinárodní ochranu nebude důvodná. Správní orgány v řízení o zajištění zjišťují pouze naplnění podmínek podle § 46a odst. 1 zákona o azylu. Nezabývají se skutečnostmi, které podle názoru stěžovatelky žalovaný měl zjišťovat. Stěžovatelkou namítané okolnosti jsou především skutečnosti, které se zjišťují až v řízení o mezinárodní ochraně.

[23] Stěžovatelka také namítala, že krajský soud se možností aplikace alternativních opatření (srov. § 47 odst. 1 zákona o azylu) nezabýval přezkoumatelným způsobem. K otázce nepřezkoumatelnosti viz např. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74; a ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Krajský soud se vypořádal s použitím zvláštních opatření v souladu se zákonem a judikaturou NSS. Skutečnosti, u nichž stěžovatelka namítá, že je krajský soud nevzal v úvahu, na posouzení užití zvláštních opatření nemají vliv. Ke skutečnostem, které se posuzují, viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, body 36 a 37, a rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, čj. 1 Azs 349/2016-48). NSS opět zdůrazňuje, že žalovaný nevycházel pouze ze skutečnosti, že stěžovatelka na území ČR pobývala nelegálně.

[24] Pro rozhodnutí ve věci je bez dalšího také irelevantní, že údajný stěžovatelčin budoucí manžel má v Německu pobytové oprávnění.

[25] K námitce, která se týká délky a požadavku na pravidelný soudní přezkum zajištění, jenž vyplývá z čl. 5 odst. 4 úmluvy, NSS odkazuje na rozsudky NSS ze dne 7. 2. 2019, čj. 1 Azs 316/2017-43, body 35 – 37, a ze dne 16. 12. 2021, čj. 9 Azs 197/2021-43, bod 19. V souladu s touto judikaturou byla délka zajištění stěžovatelky, která byla stanovena na 110 dnů, přiměřená a v souladu s požadavky čl. 5 odst. 4 Úmluvy. NSS dále odkazuje na rozsudek ESLP ze dne 2. 10. 2012 ve věci *Abdulkhakov proti Rusku*, stížnost č. 14743/11, odst. 214 a 216 odůvodnění, podle kterého je přezkum zajištění cizince v intervalu dvou až čtyř měsíců v souladu s čl. 5 odst. 4 Úmluvy. Je nutné ale vždy přihlížet k individuálním okolnostem případu (srov. rozsudek ESLP ze dne 20. 7. 2017, ve věci *Lorenz proti Rakousku*, stížnost č. 11537/11). K tomu viz také např. nález Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 12/19, bod 76.

[26] NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[27] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatelka úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nevznikly.

[28] NSS usnesením ze dne 15. 7. 2022 stěžovatelce ustanovil zástupkyni JUDr. Gabrielu Wagnerovou, advokátku, jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Zástupkyni NSS přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení

a doplnění kasační stížnosti) a dále paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 6 800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 26. září 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu